

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,

Т. в. о. начальника

Черкаського інституту пожежної
безпеки імені Героїв Чорнобиля

Національного університету
цивільного захисту України

полковник служби

цивільного захисту

Дмитро ЛЕСЕЧКО

«30» травня 2024 року

Програма

фахового вступного випробування (екзамен в усній формі) для здобуття ступеня магістр за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» (освітньо-професійна програма «Цивільний захист») для вступників до Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України у 2024 році

Програму вступних випробувань розглянуто та схвалено на засіданні приймальної комісії Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України. Протокол від 30 травня 2024 року № 6.

Вступ

Програма конкурсних фахових вступних випробувань за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» (Цивільний захист) призначена для кандидатів на навчання в Черкаському інституті пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України для здобуття освітньо-кваліфікаційного ступеня магістр за спеціальністю 263 «Цивільна безпека».

Програма охоплює матеріал в межах навчальних програм дисциплін циклу професійної та практичної підготовки, що вивчаються в ході підготовки фахівців за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» освітнього рівня «бакалавр» у вищих навчальних закладах цивільного захисту.

Конкурсні фахові вступні випробування за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» проводяться у формі екзамену в усній формі.

Питання та практичні задачі і завдання, що виносяться на екзамен, дають можливість виявити рівень професійних знань та практичних навичок з наступних дисциплін: організація управління діяльністю органів та підрозділів цивільного захисту; природні та техногенні загрози, оцінювання небезпек; безпека потенційно небезпечних технологій та виробництв, тощо.

Розділ 1. Правові основи цивільного захисту

1. Структура єдиної системи цивільного захисту. Керівництво діяльністю єдиної системи цивільного захисту;
2. Функції спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту;
3. Місце органів і підрозділів ДСНС України в системі управління ЄДСЦЗ;
4. Управління ЄДСЦЗ в режимі повсякденного функціонування;
5. Управління ЄДСЦЗ в режимі підвищеної готовності;
6. Управління ЄДСЦЗ в режимі надзвичайної ситуації;
7. Управління ЄДСЦЗ в режимі надзвичайного стану;
8. Державна, регіональна, місцева та об'єктова комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій їх склад, завдання та права;
9. Подання інформації у режимі підвищеної готовності та у режимі надзвичайної ситуації;
10. Утворення угруповання сил та засобів реагування на НС;
11. Правові засади координації роботи єдиної системи цивільного захисту. Комісії усіх рівнів;
12. Організація роботи штабу з ліквідації НС;
13. Планування роботи територіальної підсистеми ЄДСЦЗ;
14. Загальні напрямки перевірок готовності функціональних і територіальних підсистем ЄДСЦЗ;
15. Порядок оцінки діяльності функціональних і територіальних підсистем ЄДСЦЗ;

16. Порядок класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру за їх рівнями;
17. Організація та проведення командно-штабних навчань;
18. Організація основних видів забезпечення під час дій у зоні НС;
19. Організація оповіщення і зв'язку у надзвичайних ситуаціях;
20. Організація дій при виникненні повені або селю;
21. Організація дій при виникненні ураганів, смерчів;
22. Організація дій при виникненні землетрусу та зсуву;
23. Організація дій при виникненні пожеж у лісах, торф'яниках і сільгоспугіддях.

Розділ 2. Природні та техногенні загрози, оцінювання небезпек

1. Охарактеризувати види геологічно-небезпечних зрушень.
2. Охарактеризуйте такий вид геологічно-небезпечного явища як обвал.
3. Охарактеризуйте такий вид геологічно-небезпечного явища як осип.
4. Охарактеризуйте такий вид геологічно-небезпечного явища як зсув.
5. Значення сейсмічного районування території.
6. Умови виникнення та класифікація повеней
7. Основні види агрометеорологічних небезпечних явищ.
8. Природні явища та катаклізми.
9. Небезпеки та їхня класифікація.
10. Загальні поняття про гідродинамічні аварії.
11. Характеристика отруйних речовин нервово-паралітичної дії.
12. Характеристика отруйних речовин шкірноаривної дії.
13. Характеристика отруйних речовин загально-отруйної дії.
14. Характеристика отруйних речовин задушливої дії.
15. Характеристика психо-хімічних отруйних речовин.
16. Інфекційні хвороби людей, їх збудники, та шляхи передачі.
17. Характеристика інфекційних захворювань тварин.
18. Характеристика біологічних засобів ураження рослин.
19. Бактеріологічна (біологічна) зброя. Способи застосування біологічних засобів.
20. Індивідуальні засоби захисту органів дихання, їх устрій.
21. Індивідуальні засоби захисту шкіри: види, устрій та призначення.
22. Значення сейсмічного районування території.
23. Інженерно-геологічні критерії сейсмічного мікрорайонування території.
24. Значення сейсмічного районування території України.

Розділ 3. Безпека потенційно небезпечних технологій та виробництв

1. Основні поняття та визначення техногенної безпеки.
2. Класифікація основних технологічних процесів та апаратів.

3. Методика вивчення технологічних процесів виробництв.
4. Методика аналізу пожежної небезпеки технологічних процесів.
5. Розробка заходів протипожежного захисту технологічних процесів.
6. Методика визначення категорій виробничих та складських приміщень.
7. Надзвичайні ситуації та їх класифікація.
8. Надзвичайні ситуації техногенного характеру.
9. Визначення сумарних мас небезпечних речовин у технологічному обладнанні.
10. Призначення, класифікація та пожежна небезпека складів ЛЗР-ГР.
11. Вимоги до планування складів нафти I та II груп.
12. Види, устрій та обладнання резервуарів.
13. Класифікація та визначення груп небезпечних речовин.
14. Загальні вимоги до утримання хімічних підприємств. Вимоги до території.
15. Надзвичайні ситуації на хімічно небезпечних підприємствах.
16. Техногенна небезпека виробництва пластмас.
17. Техногенна небезпека радіаційно небезпечних об'єктів.
18. Ідентифікація безпеки об'єктів підвищеної небезпеки.
19. Методика ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів.
20. Розрахунок нормативу порогових мас з врахуванням відстаней до життєво важливих об'єктів.
21. Методика визначення прийнятних ризиків для декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки.
22. Вимоги до складання Повідомлення про результати ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки.
23. Повноваження місцевих органів Державного нагляду в сфері цивільного захисту щодо перевірки ОПН.
24. План реагування у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій на підприємствах, установах та організаціях.
25. Вимоги, види експертизи промислової безпеки.

Розділ 4. Основи тактики дій під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій

1. Опишіть склад та основні завдання ОРС ЦЗ.
2. Перерахуйте основні керівні документи, що визначають діяльність підрозділів ОРС ЦЗ та інших рятувальних сил ДСНС.
3. Дайте визначення що таке первинний та основний тактичний пожежно-рятувальний підрозділ.
4. Розкрийте поняття щодо основних тактичних можливостей пожежно-рятувальних підрозділів.
5. Перерахуйте основні показники тактичних можливостей пожежно-рятувальних підрозділів, порядок їх обґрунтування.

6. Дайте визначення основного оперативного завдання пожежно-рятувальних підрозділів.
7. Класифікуйте оперативних дій на пожежі.
8. Класифікуйте пожежні автомобілі за призначенням.
9. Поясніть порядок дій при команді «Збір, виїзд по тривозі» та прямування до місця виклику.
10. Назвіть види оперативного розгортання та порядок дій при їх виконанні.
11. Опишіть порядок проведення розвідки на пожежі.
12. Поясніть порядок організації і проведення рятування людей на пожежі.
13. Перерахуйте види та особливості проведення спеціальних робіт на пожежі.
14. Поясніть порядок згортання сил і засобів та повернення до місця постійної дислокації.
15. Перерахуйте основні принципи і системи керування силами та засобами на пожежі.
16. Розкрийте роль керівника гасіння пожежі.
17. Поясніть порядок утворення та роботи оперативних дільниць на пожежі.
18. Опишіть порядок організації та роботи тилу на пожежі.
19. Дайте визначення та поясніть порядок роботи штабу на пожежі.
20. Розкрийте порядок проведення розрахунку сил та засобів для гасіння пожеж.
21. Поясніть порядок гасіння пожеж у підвалах, на поверхах та горищах будівель.
22. Поясніть порядок гасіння пожеж у будівлях підвищеної поверховості.
23. Назвіть особливості та порядок гасіння пожеж у дитячих, навчальних закладах та лікувальних установах.
24. Назвіть особливості гасіння пожеж у театральних-видовищних установах.
25. Розкрийте порядок гасіння пожеж на спортивних спорудах стадіонів.
26. Поясніть порядок гасіння пожеж у музеях та виставках.
27. Поясніть особливості гасіння пожеж на об'єктах енергетики.
28. Опишіть порядок та особливості ліквідації пожеж при аваріях в системах нафтогазового промислового комплексу.
29. Поясніть порядок гасіння пожеж на об'єктах машинобудівної та металургійної промисловості.
30. Розкрийте порядок гасіння пожеж на об'єктах зберігання та переробки деревини.
31. Розкрийте порядок гасіння пожеж на об'єктах зберігання та переробки волокняних матеріалів.
32. Охарактеризуйте порядок гасіння пожеж у холодильниках, торгових та складських приміщеннях.

33. Поясніть послідовність дій при гасінні пожеж на елеваторах, млинах та комбікормових заводах.
34. Охарактеризуйте організацію та особливості гасіння пожеж у сільських населених пунктах.
35. Поясніть порядок організації гасіння пожеж у тваринницьких комплексах.
36. Поясніть порядок гасіння пожеж у природних екологічних системах.
37. Перерахуйте види та основні організаційні форми тактичної підготовки працівників органів управління та підрозділів ДСНС.

Розділ 5. Інженерний захист територій та укриття населення

1. Дайте визначення поняттю захисна споруда цивільного захисту.
2. Які об'єкти відносяться до захисних споруд цивільного захисту?
3. Які категорії населення підлягають укриттю у сховищах цивільного захисту?
4. Які категорії населення підлягають укриттю у протирадіаційних укриттях?
5. Поясніть порядок класифікації захисних споруд цивільного захисту.
6. Яким умовам при проектуванні повинні відповідати споруди подвійного призначення поза межами періоду дії надзвичайних ситуацій, воєнних (бойових) дій та терористичних актів в житлових будінках та будівлях громадського призначення, у тому числі закладах освіти та закладах охорони здоров'я?
7. З урахуванням яких вимог повинні проектуватися захисні споруди цивільного захисту та споруди подвійного призначення?
8. З урахуванням яких даних визначається радіус збору населення для укриття у фонді захисних споруд цивільного захисту?
9. Виключення або зменшення впливу яких прогнозованих небезпечних чинників (факторів) повинні забезпечувати захисні властивості сховищ?
10. Виключення або зменшення впливу яких прогнозованих небезпечних чинників (факторів) повинні забезпечувати захисні властивості протирадіаційних укриттів?
11. Яких видів проектуються захисні споруди та споруди подвійного призначення відносно оточуючої забудови?
12. В чому полягає особливість облаштування вхідних груп, тамбурів, сходів, пандусів, майданчиків, приміщень, шляхів руху всередині будівель або споруд, елементів оздоблення та інтер'єру захисних споруд та споруд подвійного призначення з метою забезпечення потреб мало мобільних груп населення?
13. Якою повинна бути ширина (у просвіті) коридорів, пандусів в середині захисних споруд та споруд подвійного призначення, що використовуються для евакуації, у тому числі мало мобільних груп населення?

14. Які повинні передбачатися основні приміщення у сховищах та спорудах подвійного призначення із захисними властивостями сховищ?

15. Які приміщення рекомендується включати до складу основних приміщень сховищ та споруд подвійного призначення із захисними властивостями сховищ?

16. Які повинні передбачатися допоміжні приміщення у сховищах та споруд подвійного призначення із захисними властивостями сховищ?

17. В чому полягають особливості облаштування входів в сховища та споруд подвійного призначення із захисними властивостями сховищ цивільного захисту?

18. Що повинні забезпечувати конструктивно-планувальні рішення входів сховищ та споруд подвійного призначення із захисними властивостями сховищ?

19. В яких місцях необхідно передбачати аварійні виходи сховищ цивільного захисту, розташованих у зонах можливого катастрофічного затоплення?

20. Яким показникам приділяється увага при виборі підвальних приміщень для пристосування їх під захисні споруди цивільного захисту?

21. Від яких небезпечних чинників повинні захищати підвальні приміщення, які обстежуються з метою їх пристосування для захисту населення?

22. Розкрийте зміст небезпеки території, як одної із причин зростання природного ризику.

23. Дайте визначення поняттю інженерно-технічні заходи цивільного захисту.

24. Які об'єкти можуть спричинити виникнення надзвичайних ситуацій та вплинути на стан захисту населення і територій?

25. Які споруди підземного простору населених пунктів планується використовувати для укриття населення?

26. Що повинні забезпечувати заходи та рішення при проектуванні розділу інженерно-технічні заходи цивільного захисту об'єктів будівництва?

27. Що на Вашу думку є основними природними умовами, в яких формується процес підтоплення?

28. Як класифікуються території міст і селищ за ступенем (стадією розвитку) підтоплення?

29. Які дані необхідно враховувати при порівняльній оцінці варіантів інженерного захисту територій від підтоплення?

30. На підставі яких даних повинна виконуватися оцінка можливих природних сезонних і багаторічних коливань рівня ґрунтових вод?

31. Назвіть головні види запобіжних заходів від підтоплення та затоплення територій.

32. Якими нормативно-правовими актами регламентовано проведення інженерного захисту територій від зсувів?

33. Які заходи слід забезпечувати при проектуванні споруд інженерного захисту територій від зсувів?

Розділ 6. Аврійно-рятувальна, інженерна та протипожежна техніка

1. Пожежний автомобіль першої допомоги АПД-0,5-2: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
2. Пожежний автомобіль першої допомоги АПД-1,2-2: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
3. Пожежний автомобіль першої допомоги АПД-0,5-1,6 (60С15D)-512І: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
4. Пожежна автоцистерна АЦ 2,0/50 «Касатка»: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
5. Пожежна автоцистерна АЦ-40 (130) 63Б: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
6. Пожежна автоцистерна АЦ-40 (432921) 63Б.02: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
7. Пожежна автоцистерна АЦ-40 (131) 137А: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
8. Пожежна автоцистерна АЦ-4-60 (5309)-505М: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
9. Пожежна автоцистерна АЦ-4-60 (530905)-515М: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
10. Пожежна автоцистерна АЦ-4-60 (530927)-515М: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
11. Пожежна автоцистерна АЦ-2,5-30 (NQR90)-537ІS: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
12. Пожежна автоцистерна АЦ-5-50 (1833)-442F: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
13. Пожежна автоцистерна АЦ-3,2-40 (TGM 15.250)-163М: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
14. Пожежна автоцистерна АЦП EN 1846-S-1-6-5000-10/3000-2: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
15. Пожежна автоцистерна АЦ-8-50 (63022)-530М: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
16. Пожежна автоцистерна АЦ-8-50 (3542)-508F: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
17. Пожежна автоцистерна АЦ-8-50 (СМ6С7)-518D: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
18. Пожежна автоцистерна АЦ-8-50 (TGS 26.360)-530MN: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
19. Пожежний насосно-рукавний автомобіль АНР-40 (130) 127А: призначення, загальна будова, тактико-технічні характеристики.
20. Пожежний насосно-рукавний автомобіль АНР-110 (6522)-125.01: призначення, загальна будова, тактико-технічні характеристики.
21. Пожежна насосна станція ПНС-110 (131) 131А: призначення, загальна будова, тактико-технічні характеристики.

22. Пожежна насосно-рукавна станція НРС-110 (43114) 329: призначення, загальна будова, тактико-технічні характеристики.
23. Пожежна насосно-рукавна станція ПНРС-220/800 (6317): призначення, загальна будова, тактико-технічні характеристики.
24. Пожежний автомобіль повітряно-пінного гасіння АППГ-10 (53213): призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
25. Пожежний аеродромний автомобіль АА-40 (43105) 189: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
26. Пожежний аеродромний автомобіль АА-10-80 (MAN TGS 33.540 (4×4)): призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
27. Пожежний аеродромний автомобіль АА-12-150 (MAN TGS 33.540 (6×6)): призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
28. Пожежний автомобіль пінного гасіння АВ (АПГ)-40 (375Н) Д50А: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
29. Пожежний автомобіль порошкового гасіння АП-5 (53213) 196: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
30. Пожежний автомобіль газового гасіння АГГ-1 (НД 78): призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
31. Пожежна автодрабина АД-30 (131) ПМ-506: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
32. Пожежний колінчастий автопідіймач АКП-30 (53213) 509А: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
33. Пожежний телескопічний автопідіймач АПТц-30: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
34. Пожежний телескопічний автопідіймач АПТ-30: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
35. Пожежний автомобіль газодимозахисної служби АГДЗС-16,4 (32053-07)-316: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
36. Пожежний автомобіль димовидалення АД-90 (66) 183: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
37. Пожежний автомобіль зв'язку та освітлювання АЗО-12 (I-VAN): призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
38. Пожежний штабний автомобіль АШ-6 (3221)-275.01: призначення, особливості конструкції, тактико-технічні характеристики.
39. Призначення та класифікація спеціальних аварійно-рятувальних машин.
40. Спеціальні аварійно-рятувальні машини легкого типу (САРМ-Л): функціональне призначення, особливості конструкції, комплектація.
41. Спеціальні аварійно-рятувальні машини середнього типу (САРМ-С): функціональне призначення, особливості конструкції, комплектація.
42. Спеціальні аварійно-рятувальні машини важкого типу (САРМ-В): функціональне призначення, особливості конструкції, комплектація.

43. Спеціальні аварійно-рятувальні машини гірські (САРМ-Г): функціональне призначення, особливості конструкції, комплектація.

Розділ 7. Системи автоматичного контролю та спостереження

1. Системи протипожежного захисту, види та призначення.
2. Автоматичні пожежні сповіщувачі, визначення і призначення.
3. Технічні характеристики автоматичних пожежних сповіщувачів.
4. Класифікації пожежних сповіщувачів за видом контрольованої ознаки пожежі та характером реакції на ознаку пожежі.
5. Основні технічні характеристики теплових пожежних сповіщувачів, чутливі елементи теплових пожежних сповіщувачів, області застосування і класифікація, умовні позначення.
6. Будова, принцип дії та області застосування лінійних теплових пожежних сповіщувачів.
7. Димові пожежні сповіщувачі, область застосування і класифікація, умовні позначення. Властивості диму, що використовуються при створенні димових пожежних сповіщувачів.
8. Чутливі елементи оптикоелектронних димових пожежних сповіщувачів. Принцип дії лінійних димових пожежних сповіщувачів.
9. Будова, принцип дії та області застосування аспіраційних пожежних сповіщувачів.
10. Будова, принцип дії та області застосування газових пожежних сповіщувачів.
11. Будова, принцип дії та області застосування комбінованих пожежних сповіщувачів.
12. Сповіщувачі полум'я: області застосування, класифікація, умовні позначення. Властивості відкритого полум'я, що використовуються при створенні сповіщувачів полум'я. Чутливі елементи сповіщувачів полум'я.
13. Принцип дії інфрачервоних сповіщувачів полум'я.
14. Принцип дії ультрафіолетових сповіщувачів полум'я.
15. Нормативні вимоги до кількості та особливості встановлення автоматичних пожежних сповіщувачів в приміщенні.
16. Системи пожежної сигналізації, призначення та їх основні компоненти.
17. Основні поняття про адресні та безадресні системи пожежної сигналізації.
18. Можливі несправності в лініях зв'язку систем пожежної сигналізації, їх виявлення та індикація.
19. Сигнальна лінія системи пожежної сигналізації, види сигнальних ліній.
20. Променеві сигнальні лінії, їх підключення до приймально-контрольного пристрою пожежної сигналізації.
21. Кільцеві сигнальні лінії, їх підключення до приймально-контрольного пристрою пожежної сигналізації.

22. Основні функції, які виконують приймально-контрольні пристрої пожежної сигналізації.
23. Вимоги до приміщень, де можуть встановлюватися приймально-контрольні пристрої пожежної сигналізації.
24. Електроживлення приймально-контрольних пристроїв пожежної сигналізації.
25. Вимоги до прокладання проводів та кабелів сигнальних ліній в захищеному приміщенні.
26. Призначення, типи, загальна будова та вимоги до систем оповіщення про пожежу.
27. Галузь застосування та загальні вимоги до систем протидимного захисту.
28. Призначення, типи систем передавання тривожних сповіщень.

Література.

1. Конституція України. Основний закон.-К., 1996 р.
2. Кодекс цивільного захисту від 2.10.2012 №5403-VI.
3. Постанова КМУ від 10.03.2017 року № 138 «Деякі питання використання захисних споруд ЦЗ».
4. Постанова КМУ від 24.03.04 р. № 368 „Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру за їх рівнями”.
5. Правила пожежної безпеки в Україні. Наказ МВС України від 30.12.2014 № 1417.
6. Постанова КМУ від 14 лютого 2023 р. № 134 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань цивільного захисту».
7. Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій Затверджено Указом Президента України від 16 січня 2013 року №20/2013.
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.01.2015 р. №18 «Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій».
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.01р. №1567 “Про затвердження Плану реагування на надзвичайні ситуації державного рівня”.
10. Постанова КМУ №18 від 26.01.2015 року «Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій».
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 14.06.02р. №843 “Про затвердження Загального положення про спеціальну Урядову комісію з ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру і Загального положення про спеціальну комісію з ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру регіонального, місцевого та об’єктового рівня”.
12. Наказ МВС України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту».

13. Наказ МНС України від 24.09.2007 № 659 «Про удосконалення паспортизації територій щодо ризиків виникнення надзвичайних ситуацій».
14. Наказ МНС України від 10.02.2012 № 485 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення розділу «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони)» у складі проектної документації об'єктів».
15. ДБН В.2.2-5:2023 Захисні споруди цивільного захисту.
16. ДБН Б. 2.2-12:2019. Планування та забудова територій.
17. ДБН Б. 1.1-5:2007 Друга частина. Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) на мирний час у містобудівній документації.
18. ДБН А.2.2-3-2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво».
19. ДБН А. 2.2-3-2004 «Склад, порядок розроблення, погодження та затвердження проектної документації для будівництва».
20. ДБН В.1.1-24:2009 Захист від небезпечних геологічних процесів, шкідливих експлуатаційних впливів, від пожежі. Захист від небезпечних геологічних процесів. Основні положення проектування.
21. ДБН В.1.1-25-2009. Інженерний захист територій та споруд від підтоплення та затоплення.
22. ДБН В.1.2-4:2019 «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту».
23. ДБН В.2.5-56:2014 Системи протипожежного захисту. Зі зміною № 1
24. ДБН А.2.2-3:2014 Склад та зміст проектної документації на будівництво. Зі Змінами № 1 та № 2.
25. ДБН В.1.1-7:2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги.
26. ДБН В.2.2-9:2018 Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення. Зі зміною № 1.
27. ДБН В.2.2-15:2019 Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення. Зі зміною № 1.
28. ДБН В.2.2-23:2009 Будинки і споруди. Підприємства торгівлі.
29. ДБН В.2.2-41:2019 Висотні будівлі. Основні положення.
30. ДБН В.2.3-15: 2007 Споруди транспорту. Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів. Зі змінами № 1, № 2 та № 3.
31. ДСТУ Б В.1.1-36:2016 Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою.
32. ДСТУ-Н Б В.1.1-37:2016. Настанова щодо інженерного захисту територій, будівель і споруд від зсувів та обвалів.
33. ДСТУ Б В.2.1-2-96. Ґрунти. Класифікація.
34. ДСТУ EN 54-1:2014 Системи пожежної сигналізації та оповіщення. Частина 1. Вступ (EN 54-1:2011, IDT).
35. ДСТУ EN 54-2:2003 Системи пожежної сигналізації. Частина 2. Прилади приймально-контрольні пожежні (EN 54-2:1997, IDT).

36. ДСТУ EN 54-3:2003 Системи пожежної сигналізації. Частина 3. Оповіщувачі пожежні звукові (EN 54-3:2001, IDT).
37. ДСТУ EN 54-4:2003 Системи пожежної сигналізації. Частина 4. Устаткування електроживлення (EN 54-4:1997; A1:2002, IDT). Зміна № 2.
38. ДСТУ EN 54-5:2003 Системи пожежної сигналізації. Частина 5. Сповіщувачі пожежні теплові точкові (EN 54-5:2000, IDT). Зміна № 1:2019.
39. ДСТУ EN 54-7:2004 Системи пожежної сигналізації. Частина 7. Сповіщувачі пожежні димові точкові розсіяного світла, пропущеного світла або іонізаційні (EN 54-7:2000, IDT).
40. ДСТУ EN 54-10:2004 Системи пожежної сигналізації. Частина 10. Сповіщувачі пожежні полум'я точкові (EN 54-10:2002, IDT.)
41. ДСТУ EN 54-11:2004 Системи пожежної сигналізації. Частина 11. Сповіщувачі пожежні ручні (EN 54-11:2001, IDT). Зміна № 1:2019
42. ДСТУ EN 54-12:2004 Системи пожежної сигналізації. Частина 12. Сповіщувачі пожежні димові лінійні пропущеного світла.
43. ДСТУ EN 54-13:2014 Системи пожежної сигналізації та оповіщення. Частина 13. Оцінювання сумісності компонентів системи (EN 54-13:2005, IDT).
44. ДСТУ CEN/TS 54-14:2021 Системи пожежної сигналізації та оповіщення. Частина 14. Настанови щодо побудови, проектування, монтування, пусконаладжування, введення в експлуатацію, експлуатування та технічного обслуговування (CEN/TS 54-14:2018, IDT).
45. ДСТУ EN 54-17:2009 Системи пожежної сигналізації. Частина 17. Ізолятори короткого замикання (EN 54-17:2005, IDT).
46. ДСТУ EN 54-18:2009 Системи пожежної сигналізації. Частина 18. Пристрої вводу-виводу (EN 54-18:2005/AC:2007, IDT). Поправка № 1:2019.
47. ДСТУ EN 54-20:2009 Системи пожежної сигналізації. Частина 20. Сповіщувачі пожежні димові аспіраційні (EN 54-20:2006, IDT). Поправка № 1:2019
48. ДСТУ EN 54-21:2009 Системи пожежної сигналізації. Частина 21. Пристрої передавання пожежної тривоги та попередження про несправність (EN 54-21:2006, IDT).
49. ДСТУ EN ISO 7010:2019 Графічні символи. Кольори та знаки безпеки. Зареєстровані знаки безпеки (EN ISO 7010:2012; A1:2014; A2:2014; A3:2014; A4:2014; A5:2015; A6:2016; A7:2017, IDT; ISO 7010:2011; Amd 1:2012; Amd 2:2012; Amd 3:2012; Amd 4:2013; Amd 5:2014; Amd 6:2014; Amd 7:2016, IDT).
50. ДСТУ CEN/NS 14816 Стаціонарні системи пожежогасіння. Дренчені водорозпилювальні системи. Проектування, монтування та технічне обслуговування.
51. ДСТУ Б EN 12845:2011 Стаціонарні системи пожежогасіння. Автоматичні спринклерні системи. Проектування, монтування та технічне обслуговування (EN 12845:2004+A2:2009, IDT).
52. ДСТУ Б EN 13565-2:2013 Стаціонарні системи пожежогасіння. Системи пінного пожежогасіння. Частина 2. Проектування, монтування та технічне обслуговування (EN 13565-2:2009, IDT).

53. ДСТУ EN 50136-1:2014 Системи тривожної сигналізації. Системи передавання тривожних сповіщень та устаткування. Частина 1. Загальні вимоги до систем передавання тривожних сповіщень (EN 50136-1:2012/A1:2018, IDT). Зміна № 1:2019.

54. ДСТУ IEC 60839-7-1:2003 Системи тривожної сигналізації. Частина 7-1. Формати сповіщень і протоколи для послідовних інтерфейсів даних у системах передавання тривожних сповіщень Основні положення (IEC 60839-7-1:2001, IDT).

55. ДСТУ ISO 7240-1:2007 Системи пожежної сигналізації та оповіщення. Частина 1. Загальні положення, терміни та визначення понять (ISO 7240-1:2005, IDT).

56. ДСТУ ISO 8421-3:2007 Протипожежний захист. Словник термінів. Частина 7. Пожежна сигналізація та оповіщення (ISO 8421-3:1989, IDT).

57. ДСТУ Н Б В.2.5-37:2008 Інженерне обладнання будинків і споруд. Настанова з проектування, монтування та експлуатації автоматизованих систем моніторингу та управління будівлям і спорудам.

58. НАПБ А.01.003-2014 Правила улаштування та експлуатації систем оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей в будинках та спорудах.

59. НПАОП 0.00-1.81-18 Правила охорони праці під час експлуатації обладнання, що працює під тиском.

60. НПАОП 40.01-1.32-01 Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок.

61. НПАОП 40.1-1.21-98 Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів.

62. НАПБ Б.07.016-2016 Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення.

63. ДСТУ EN 12101-1:2012 Системи димо- та тепловидалення. Частина 1. Технічні вимоги до протидимових завіс (EN 12101-1:2005, IDT + EN 12101-1:2005/A1:2006, IDT).

64. ДСТУ EN 12101-2:2012 Системи димо- та тепловидалення. Частина 2. Технічні вимоги до вентиляційних пристроїв систем природного димо- та тепловидалення (EN 12101-2:2003, IDT).

65. ДСТУ EN 12101-3:2017 Системи протидимного захисту. Частина 3. Вентилятори димовидалення (EN 12101-3:2015, IDT).

66. ДСТУ CEN/TR 12101-4:2016 Системи протидимного захисту. Частина 4. Побудова систем димо- та тепловидалення (CEN/TR 12101-4:2009, IDT).

67. ДСТУ CEN/TR 12101-5:2016 Системи протидимного захисту. Частина 5. Настанови на базі функціональних рекомендацій та методи розрахування систем димо-та тепловидалення (CEN/TR 12101-5:2005, IDT).

68. ДСТУ EN 12101-6:2016 Системи протидимного захисту. Частина 6. Технічні вимоги до систем зі створення різниці тисків (EN 12101-6:2005, IDT; EN 12101-6:2005/AC:2006, IDT).

Базові підручники

1. Цивільний захист у забезпеченні національної безпеки України (основи становлення, сучасний стан, напрямки розвитку): монографія / О.Я.Лещенко, В.М. Михайлов, М.В. Андрієнко, П.І. Гаман, О.А. Долгий. Київ, 2021. 348 с.
2. Кризовий менеджмент і принципи управління ризиками в процесі ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій : монографія / П. Б. Волянський, С. О. Гур'єв, О. С. Соловійов, А. В. Терент'єва / Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту. Вид. 2-ге, виправ. та доповн. — Київ : Парлам. вид-во, 2021. — 432 с.
3. Захист критичної інфраструктури в умовах надзвичайних ситуацій: монографія / С.І. Азаров, В.Л. Сидоренко, С.А. Єременко, А.В. Пруський, А.М. Демків; за заг. ред. П.Б. Волянського. Київ, 2021. 375 с. іл.
4. Механіка ґрунтів, основи та фундаменти : підручник / Л. М. Шутенко, О. Г. Рудь, О. В. Кічаєва та ін. ; за ред. Л. М. Шутенка ; пер. з рос. ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 563 с.
5. Цивільний захист у забезпеченні національної безпеки України (основи становлення, сучасний стан, напрямки розвитку): монографія / О.Я.Лещенко, В.М. Михайлов, М.В. Андрієнко, П.І. Гаман, О.А. Долгий. Київ, 2021. 348 с.
6. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т. 6. Захисні споруди цивільного захисту (цивільної оборони) / За заг. ред. В. В. Могильниченка. – К.: КІМ, 2010. – 560 с.
7. Острроверх О.О., Савченко О.В., Стецюк Є.І. Інженерний захист населення та територій: навч. посіб. / О.О. Острроверх, О.В. Савченко, Є.І. Стецюк. – Х.: НУЦЗУ, 2014. – 380 с.
8. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т 3. Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) та містобудування. / За загальною редакцією В. В. Могильниченка. – К.: КІМ, 2008. – 152 с.
9. Столяр Ю.В., Янов А.Г., Болотських М.В. Теоретичні основи реагування на надзвичайні ситуації. Навчально-методичний посібник, м. Кам'янець-Подільський 2001 р.
10. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т.1. Техногенна та природна небезпека./ За загальною редакцією В.В. Могильниченка.-К.: КІМ, 2007.-636 с.
11. Стоєцький В.Ф., Дранишников Л.В., Ссипенко А.Д., Жартовський В.М., Наверт О.В. Управління техногенною безпекою об'єктів підвищеної небезпеки. Тернопіль: Видавництво Асгон, 2005. -408 с.
12. В.О. Михайлюк, Б.Д. Халмурадов. Цивільна безпека: Навч. пос. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 158 с.
13. Пожежна та аварійно-рятувальна техніка. Частина 2. Основи проектування пожежно-технічних засобів: Навчальний посібник / Ларін О.М., Чернобай Г.О., Сенчихін Ю.М., Грінченко Є.М., Калиновський А.Я. – Харків: УЦЗУ, 2008. – 572 с.

14. Будова й експлуатація автомобілів / В.Ф. Кисликов, В.В. Лущик,: Посібник. – Київ 2004. – 400 с.
15. М.І. Сичевський, А.Г. Ренкас Інженерна та спеціальна техніка МНС України: Навч. посібник. – Львів.: ЛДУБЖД, 2007.
16. Інструкція заводів виготовлювачів по опису, устрою та правилам експлуатації на пожежну техніку та інструмент.
17. Ларін О. М. Пожежні машини: навч. посіб. / О.М. Ларін, В.Г. Баркалов, С.А. Виноградов, А.Я. Калиновський, О.М. Семків. – Х.: НУЦЗУ, КП «Міська друкарня», 2016. – 279 с.
18. Мартюк В.В. Пожежні автодрабини: Навч. посібник/ В.В. Мартюк, М.В. Єрмаков, В.В. Положешний.– Київ: Видавничий дім «Альтернатива», 1998.– 186 с.
19. Сичевський М.І. Інженерна та спеціальна техніка для ліквідації надзвичайних ситуацій. Частина 1. Навч. посібник. – Львів: ЛДУ БЖД, 2014 – 188 с.
20. Сичевський М.І. Інженерна та спеціальна техніка для ліквідації надзвичайних ситуацій. Частина 2. Навч. посібник. – Львів: ЛДУ БЖД, 2015 – 221 с.
21. Довідник пожежного-рятувальника / НУЦЗУ, ДСНС, 2017. – 114 с.
22. Довідник керівника гасіння пожежі, Київ: ДСНС, 2015. – 363 с.
23. Підготовка пожежного-рятувальника: теорія та практика. Підручник пожежного-рятувальника / За загальною редакцією С.А. Парталіяна. – Київ, 2014 – 707 с.
24. Первинна підготовка рятувальника: навчальний посібник / О.М. Колонов, О.Є. Безуглов, В.М. Ішук. – Х.: НУЦЗУ, 2013. – 455 с.
25. Пожежні рукава та рукавне обладнання: Практичний посібник. Укладачі: О.Є. Безуглов та інші - Х.: УЦЗУ, 2007-79 с.

Критерії оцінювання рівня професійних знань, умінь і навичок вступників

Оцінювання проводиться за двоохотбальною шкалою (від 100 до 200) і вносяться до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

Вступники, знання яких оцінено нижче ніж 100 балів, до подальшої участі в конкурсі не допускаються.

Оцінка за результатами фахового вступного випробування зі спеціальності (іспит в усній формі) визначається як сума балів за кожне завдання і може становити:

Оцінка «відмінно» (181 – 200 балів) виставляється, якщо вступник при відповіді на питання виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання матеріалу, який виноситься на контроль, уміння вільно самостійно аналізувати, узагальнювати і виконувати завдання, передбачені даною програмою, повністю, логічно і послідовно розкрив суть поставлених питань, не допускаючи помилок.

Оцінка «добре» (152 – 180 балів) виставляється за умови дотримання таких вимог: вступник при відповіді на питання виявив повне знання матеріалу, який виноситься на контроль, успішно виконав завдання. Вміє

правильно використовувати теоретичні положення для виконання поставленої задачі, але допускає несуттєві помилки, що не впливають на загальну правильність відповіді.

При додатковому уточнюючому опитуванні допускає окремі помилки.

Оцінка «задовільно» (124 – 151 бал) виставляється в тому разі, коли вступник при відповіді на питання виявив знання основного матеріалу в об'ємі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, здатність упоратись з виконанням завдань, передбачених даною програмою.

Разом із тим, не знає окремих положень, допускає неточності у відповіді, формулювання.

Має певні труднощі при відповіді на додаткові уточнюючі питання.

Оцінка «незадовільно» (101 – 123 бали) виставляється в разі, коли Вступник при відповіді на питання виявив серйозні недоліки в знанні основного матеріалу, передбаченого даною програмою, допускає суттєві помилки і неточності.

Не вміє логічно і послідовно сформулювати відповіді на поставлені завдання. Має суттєві труднощі при відповіді на додаткові уточнюючі питання.

Голова фахової атестаційної комісії
доктор технічних наук, професор

Олег ЗЕМЛЯНСЬКИЙ

«30» травня 2024 року